

OPETUSALAN EETTISEN NEUVOTTELUKUNNAN KANNANOTTO SEURUSTELUSUHTEISTA OPPILAITOKSISSA 24.11.2020

Siellä missä on ihmisiä, syntyy seurustelusuhteita, eivätkä oppilaitokset ole poikkeus. Toisinaan suhteita viriää myös opettajien ja opiskelijoiden välille. Kun osapuolet ovat täysi-ikäisiä, juridista estettä suhteille ei ole.

Eettisesti asetelma voi olla pulmallisempi, koska opettaja-opiskelijasuhteet on myös valtasuhteet.

Varsinkin jos opettaja on vahvassa vaikuttajan ja mentorin roolissa opiskelijaan nähden, suhteet eivät mahdollisesti ole kahden tasavertaisen ihmisen välinen. Kysymyksessä saattaa olla sellainen valta-asetelma, jolla voi olla kauaskantoisia haitallisia vaikutuksia opiskelijan myöhempään elämään.

Tilanne synnyttää myös jääviys- ja yhdenvertaisuusongelmia. Voidaanko opiskelijoille turvata puolueeton ja yhdenvertainen kohtelu ja arviointi, jos opettajan ja opiskelijan välillä on seurustelusuhteet?

Yhdenvertaisuusongelmia opiskelijan kanssa seurustelusuhteessa oleva opettaja voi vähentää esimerkiksi niin, että opiskelijan tenttivastaukset arvioi joku muu. Opettajan on myös syytä saattaa tilanne työnantajan tietoon.

Muut eettiset ongelmat ovat hankalampia. Niissä katse kääntyy ensisijaisesti opettajan ammattietiikkaan ja harkintaan. Opettajan pitää ymmärtää oma asemansa auktoriteettina ja ymmärtää siihen liittyvä valta ja vastuu.

Myös oppilaitosten pitää olla valppaana siinä, ettei niihin pääse juurtumaan esimerkiksi sellaista piilokulttuuria, jossa opettajien ja opiskelijoiden välisiä suhteita pidetään sekä selviönä että perinteenä, josta vaietaan. Tässäkin peittelemätön keskustelu ja eettisten periaatteiden avoin käsittely ovat avainasemassa mahdollisten vinoutuneiden käytäntöjen korjaamiseksi.